

ETIČKI KODEKS U OMLADINSKOM RADU

Etički kodeks se odnosi pre svega na moralne i profesionalne principe koje omladinski/e radnici/ce treba da poštuju i daje osnov za uniformisane i standardizovane principe u radu sa mladima.

ETIČKI PRINCIPI

Omladinski/e radnici/ce imaju obavezu da:

Tretiraju mlade ljude sa poštovanjem

- poštovanje svake mlade osobe, izbegavajući bilo kakav oblik **diskriminacije** na osnovu njihove rase, religije, polne/rodne pripadnosti, seksualne orijentacije, nacionalne pripadnosti, uzrasta, obrazovanja, socioekonomskog statusa i dr.
- jasno objašnjavanje **prirode i granice poverljivosti**, kao i da se informacije poverene u jednu svrhu, ne smeju koristiti u druge svrhe bez odobrenja mlade osobe – osim ukoliko je vidljiva jasna opasnost za mladu osobu, omladinskog/u radnika/cu ili nekog/u drugog/u pojedinca/ku.

Poštuju i promovišu prava mladih da donose svoje izbore i odluke

- **informisanje i vođenje diskusija** sa mladima o različitim mogućnostima i ishodima određenih odluka i izbora pre donošenja krajnjih odluka
- **omogućavanje prilika za učenje**, kako bi se razvili kapaciteti i samopouzdanje za aktivno učešće u procesu donošenja odluka
- **poštovanje izbora mladih** ukazujući im na činjenicu da posledice njihovih izbora ne smeju ugroziti nijedan segment ljudskih prava

Promovišu i obezbeđuju dobrobit i sigurnost mladih

- **preuzimanje odgovornosti za procenu rizika i bezbednosti** mladih u aktivnostima u kojima učestvuju
- **preuzimanje odgovornosti za spostvenu stručnost i kompetencije**, kao i za stručnost i kompetencije ostalih zaposlenih i volontera/ki

- **obaveštavanje** odgovarajućih institucija i **preduzimanje odgovarajućih mera** ukoliko postoji **određeni rizik i opasnost za mlade**
- **Podsticanje mladih da uče** putem suočavanja sa izazovima u obrazovnim aktivnostima uz izbegavanje nepotrebnog rizika

Doprinosi promovisanju društvene pravde za mlade i društvo u celini

- **promovisanje pravednog ponašanja** i reagovanje na diskriminatorne akcije i stavove
- ohrabrivanje mladih da **poštuju različitosti** posebno u kontekstu multikulturalnog društva
- **ukazivanje na nepravedne politike i prakse** i raditi na njihovim promenama
- **promovisanje učešća mladih u omladinskom radu**, javnim strukturama i društvu
- **ohrabrivanje mladih na udruživanje**, i rad na pitanjima koja su od zajedničkog interesa

PROFESIONALNI PRINCIPI

Omladinski/e radnici/ce imaju obavezu da:

Uviđaju i razumeju granicu između ličnog i profesionalnog života

- uviđanje i **razumevanje granice** između razvijanja odnosa sa mladima koji pruža podršku i brigu i nužnosti održavanja profesionalnog odnosa
- **nerazvijanje ličnih odnosa sa mladima**, naročito intimnih i seksualnih odnosa – u slučaju ostvarenja takvog odnosa, mora se podneti izveštaj nadređenom koji treba da preduzme odgovarajuće akcije
- **ne zloupotrebljavati profesionalni angažman** u cilju ostvarivanja intimnih i seksualnih odnosa sa mladima, kolegama, saradnicima.
- **neučestvovanje u aktivnostima koje su povezane sa poslom iz lične koristi** i prihvatanje poklona i usluga od mladih koje bi mogle kompromitovati profesionalni integritet
- paziti da **lično ponašanje u javnosti izvan radnog vremena ne naruši poverenje** mladih kao i profesionalni integritet

Da budu odgovorni prema mladima, njihovim roditeljima i starateljima, kolegama i širem društvu

- shvatanje da **odgovornost prema različitim grupama može dovesti do konflikta interesa** i da takvim situacijama treba potražiti savet kako bi se donela odgovarajuća odluka
- **otvorenost i iskrenost kada radimo sa mladima**, omogućavati im pristup informacijama i podršku pri izboru i donošenju odluka koje se tiču njihovog života i učešća u aktivnostima omladinskog rada
- da su **delovanja omladinskog/e radnika/ce u skladu sa zakonom**

Razvijaju veštine i kompetencije koje su potrebne za posao

- preuzimanje samo onog posla i odgovornosti za koje omladinski/e radnici/ce **imaju potrebna znanja, veštine, sposobnosti** kao i potrebnu podršku
- **traženje povratne informacije od mladih i od kolega** o kvalitetu obavljenog posla, kao i konstantno unapređivanje ličnih veština, znanja i sposobnosti
- prepoznati kada su nova znanja, veštine i sposobnosti potrebne te potražiti i **preduzeti relevantnu doedukaciju**

Podsticati i uključivati se u debate o etici u omladinskom radu

- **razvijanje svesti o ličnim vrednostima omladinskog/e radnika/ce** i njihovom uticaju na etičke principe omladinskog rada
- **propitivanje etičkih principa, učestvovanje u diskusijama** sa kolegama/inicama u cilju razvoja organizacije u kojoj omladinski/a radnik/ca radi, kao i celokupnom razvoju profesije omladinskog rada
- **razvijanje svesti o potencijalnim konfliktima između ličnih i profesionalnih vrednosti**, kao i između interesa i prava različitih pojedinaca/ki i etičkih principa omladinskog rada
- **prepoznavanje važnosti kontinuirane refleksije i debate o etičkim principima**, te prihvatanje ovog dokumenta kao radne verzije koja treba da bude predmet diskusija

Rad sa službama i institucijama koje navedene principe razmatraju

- pobrinuti se da su kolege/inice, zaposleni/e kao i mladi, **upoznati sa etičkim principima omladinskog rada**

- spremnost na **uključivanje u interpretacije, pojašnjenja i diskusije** o etičkim principima
- **spremnost na prigovor** stavovima i praksi drugih kolega/inica ili organizacija/institucija, čija je praksa suprotna navedenim etičkim principima